

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2019,

kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna stavebního zákona

Čl. I

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 68/2007 Sb., zákona č. 191/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 345/2009 Sb., zákona č. 379/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 39/2015 Sb., zákona č. 91/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 193/2017 Sb., zákona č. 194/2017 Sb., zákona č. 205/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb. a zákona č. 169/2018 Sb., se mění takto:

1. V § 96 odst. 2 se na konci písmene g) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se nová písmena h) a i), která znějí:
„h) terénních úprav sloužících k zadržování vody v krajině do 1,5 m hloubky o výměře nad 300 m² nejvíce však do 20 000 m² na pozemcích, které nehraničí s veřejnými pozemními komunikacemi nebo veřejným prostranstvím¹⁾; odstavec 1 věta první se nepoužije,
i) vodních děl do plochy 20 000 m² s výškou hráze do 1,5 m, která slouží ke vzdouvání a akumulaci vod a která nepodléhají technickobezpečnostnímu dohledu nebo splňují kritéria pro zařazení do IV. kategorie technickobezpečnostního dohledu podle vodního zákona; odstavec 1 věta první se nepoužije.“
2. V § 96 odst. 3 se na konci textu písmene b) doplňují slova „; nejde-li o záměr umístovaný v území chráněném podle části třetí nebo čtvrté zákona o ochraně přírody a krajiny, nevyžaduje se závazné stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud jde o terénní úpravy podle odstavce 2 písm. h) nebo vodní díla podle odstavce 2 písm. i)“.
3. V § 103 odst. 1 písm. b) se za slova „písm. a)“ vkládají slova „nebo v § 96 odst. 2 písm. h)“.
4. V § 119 odst. 1 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:
„e) vodní dílo podle § 96 odst. 2 písm. i)“,“.
5. V § 158 odst. 2 písm. j) se za slova „podle § 15a odst. 1“ vkládají slova „nebo odst. 3“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Správní řízení, která nebyla pravomocně ukončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí stavební úřad podle dosavadních právních předpisů.

2. Postupy, které nejsou správním řízením, zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí stavební úřad podle dosavadních právních předpisů.

ČÁST DRUHÁ

Změna vodního zákona

Čl. III

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 20/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 222/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 25/2008 Sb., zákona č. 167/2008 Sb., zákona č. 181/2008 Sb., zákona č. 157/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 150/2010 Sb., zákona č. 77/2011 Sb., zákona č. 151/2011 Sb., zákona č. 85/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 501/2012 Sb., zákona č. 275/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 61/2014 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 187/2014 Sb., zákona č. 39/2015 Sb., zákona č. 250/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb. a zákona č. 113/2018 Sb., se mění takto:

1. V § 15a se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 až 5, které znějí:

„(3) K provedení vodního díla do plochy 20 000 m² s výškou hráze do 1,5 m, které slouží ke vzdouvání a akumulaci vod a které nepodléhá technickobezpečnostnímu dohledu nebo splňuje kritéria pro zařazení do IV. kategorie technickobezpečnostního dohledu, postačí ohlášení vodoprávnímu úřadu. Při ohlašování vodního díla podle věty první se obdobně použijí ustanovení stavebního zákona o ohlašování staveb.

(4) Ohlášení vodního díla podle odstavce 3 obsahuje

- a) náležitosti podle stavebního zákona⁴⁾; nejde-li o záměr prováděný v území chráněném podle části třetí nebo čtvrté zákona o ochraně přírody a krajiny, nevyžaduje se závazné stanovisko orgánu ochrany přírody,
- b) projektovou dokumentaci zpracovanou osobou, která získala oprávnění k této činnosti podle zvláštního právního předpisu^{10d)}, která obsahuje průvodní zprávu, souhrnnou technickou zprávu, situační výkresy, dokumentaci objektů a technických a technologických zařízení, dokladovou část, návrh plánu kontrolních prohlídek stavby, návrh na zařazení vodního díla do kategorie technickobezpečnostního dohledu a rozsah, popřípadě podmínky pro provádění technickobezpečnostního dohledu (§ 61 odst. 4), údaje o maximální hladině vzduté a akumulované vody, normální hladině vzduté a akumulované vody a údaj o objemu vzduté a akumulované vody při normální hladině,
- c) posudek pro zařazení vodního díla do kategorie s návrhem podmínek provádění technickobezpečnostního dohledu (§ 61 odst. 4),
- d) stanovisko správce povodí,
- e) vyjádření příslušného správce vodního toku, pokud vodním dílem nebo nakládáním s vodami dochází k dotčení vodního toku,
- f) stanovisko obce, v jejímž územním obvodu může dojít k ovlivnění vodních poměrů.

(5) Pokud vodním dílem nebo nakládáním s vodami dochází k dotčení vodního toku, obsahuje projektová dokumentace podle odstavce 4 písm. b) také údaje o průtocích vody ve vodním toku a návrh minimálního zůstatkového průtoku včetně místa a způsobu jeho měření (§ 36 odst. 2).“.

Dosavadní odstavce 3 až 4 se označují jako odstavce 6 a 7.

2. V § 15a se v odst. 7 za slova „provedením ohlášeného vodního díla“ vkládají slova „podle

odstavce 1“ a věty druhá a třetí se zrušují.

3. V § 15a se doplňují odstavce 8 a 9, které znějí:

„(8) Jestliže vodoprávní úřad s provedením ohlášeného vodního díla podle odstavce 3 souhlasí, má se za povolené i nakládání s vodami podle § 8 odst. 1 písm. a) bod 2 a případně se má za povolené nakládání s povrchovými vodami za účelem napouštění tohoto vodního díla a odvedení povrchové vody zpět do vodního toku nebo vod povrchových. Souhlasem vodoprávního úřadu s ohlášením platí povolení k nakládání s vodami uvedené ve větě první na dobu užívání vodního díla.

(9) Souhlas s provedením ohlášeného vodního díla podle odstavce 1 nebo 3 se doručuje také správci povodí a v případě, že je vodním dílem nebo nakládáním s vodami dotčen vodní tok, správci vodního toku. Tím není dotčeno doručování souhlasu s provedením ohlášeného stavebního záměru podle stavebního zákona.“.

4. V § 36 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) V případě vodního díla podle § 15a odst. 3, jsou-li splněny podmínky podle § 15a odst. 5, je minimální zůstatkový průtok navržen v projektové dokumentaci. Souhlasem vodoprávního úřadu s ohlášením vodního díla se má návrh minimálního zůstatkového průtoku uvedený v projektové dokumentaci za stanovený.“.

5. V § 59 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Vlastník vodního díla ohlašovaného podle § 15a odst. 3 zpracuje a předloží manipulační řád vodoprávnímu úřadu ke schválení nejpozději s žádostí o kolaudační souhlas podle stavebního zákona.“.

Dosavadní odstavce 4 až 6 se označují jako odstavce 5 až 7.

6. V § 61 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Jedná-li se o vodní dílo podle § 15a odst. 3, podléhající technickobezpečnostnímu dohledu, má se souhlasem vodoprávního úřadu s ohlášením toto vodní dílo za zařazené do IV. kategorie technickobezpečnostního dohledu podle posudku předloženého k ohlášení. Rozsah, případně podmínky technickobezpečnostního dohledu, se mají souhlasem vodoprávního úřadu s ohlášením za stanovené.“.

Dosavadní odstavce 6 až 10 se označují jako odstavce 7 až 11.

7. V § 75 odst. 3 se číslo „9“ nahrazuje číslem „10“.

8. V § 126 odst. 8 se slova „§ 61 odst. 6“ nahrazují slovy „§ 61 odst. 7“.

Čl. IV

Přechodná ustanovení

1. Správní řízení, která nebyla pravomocně ukončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí vodoprávní úřad podle dosavadních právních předpisů.

2. Postupy, které nejsou správním řízením, zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí vodoprávní úřad podle dosavadních právních předpisů.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení.

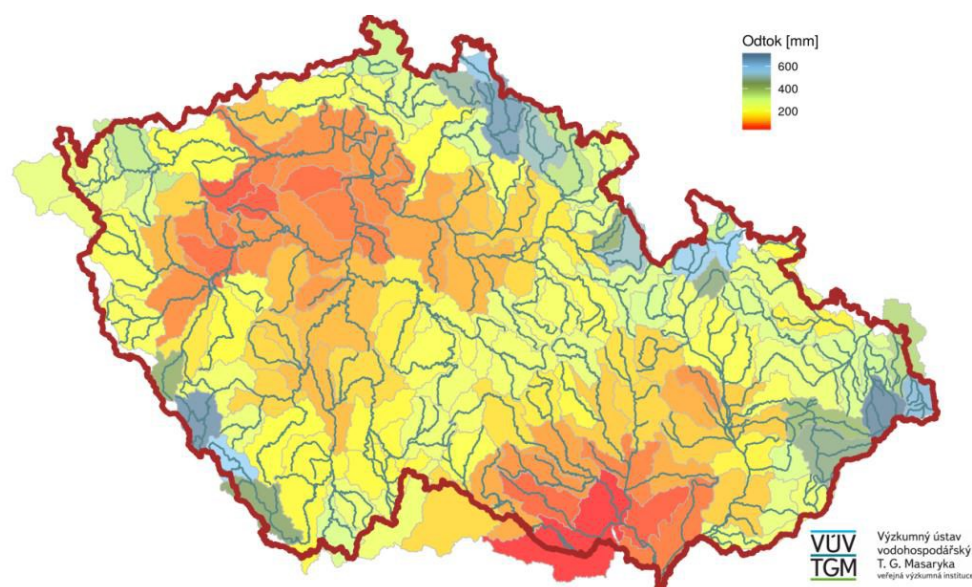
DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Nově navržená právní úprava reaguje na stále častější výskyty tzv. meteorologického sucha, což je přírodní jev, kdy pozorujeme negativní a výraznou odchylku od průměrné hodnoty srážek, která trvá značné časové období a postihuje velké oblasti. Meteorologické sucho bývá prohloubeno spolupůsobením dalších meteorologických prvků, zejména vyšší teplotou vzduchu, vyšším úhrnem slunečního záření, intenzivnějším prouděním vzduchu či jeho nízkou relativní vlhkostí.

Meteorologické sucho má za následek nástup zemědělského sucha, které dramaticky ovlivňuje vláhovou bilanci půdy, a při delším časovém působení negativně dopadá jak na produkci zemědělských plodin, tak na stav krajinné vegetace. Pokud situace trvá, následuje sucho hydrologické, které se projevuje poklesem průtoků ve vodních tocích a snižováním hladin ve vodních nádržích – a dochází k nedostatku vody. Podle dostupných scénářů změny klimatu budou tyto jevy narůstat, což samozřejmě vyžaduje přijetí opatření k omezení důsledků, neboť dlouhodobé meteorologické sucho může způsobit sucho socioekonomické, s velmi vážnými hospodářskými ztrátami a nepříznivým dopadem na kvalitu života obyvatel. Z dlouhodobých pozorování je zřetelná tendence rozšiřování oblastí s výrazným deficitem vláhové bilance a s jeho prohlubováním nejen v regionech, které jsou zranitelné vůči suchu již v současnosti. V současnosti jsou suchem nejvíce postiženy oblasti jižní Moravy, Rakovnicka a severní část Polabské nížiny.

Průměrná roční výška odtoku za období 1981–2015 vyjádřená v mm/rok, zdroj: VÚV

Situace posledních několika let nasvědčuje, že vývoj změny klimatu s následky pro naše území je zjevně rychlejší, než se původně předpokládalo. Nárůst průměrné roční teploty o 1-1,5° C, očekávaný po r. 2040, nastal již nyní. Pokud vývoj klimatu bude pokračovat nastoleným tempem, dojde i při průměrném scénáři k velmi nepříznivému důsledku pro vodní poměry v letech 2040-2070. Časový výhled dopadů změny klimatu na vodní režim zemědělských a lesnických půd i rizika nedostatku vody obsahuje dokumentace „Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky“, kterou vláda schválila usnesením č. 528 ze dne 24. července 2017. Internetový portál InterSucho průběžně informuje o naprostém nedostatku vody v horních vrstvách půdního profilu (do 80-100 cm). To má naprosto dramatické důsledky pro krajinu, kde usychá vegetace – a nejenom bylinné patro, ale i lesní porosty – smrky a dokonce i borovice.

Z těchto důvodů je zjevná urgentní potřeba posílit co nejdříve zadržování vody v krajině. Předkládaný návrh se toho snaží docílit vytvořením zvláštní skupiny terénních úprav sloužících k zadržování vody v krajině a usnadněním výstavby zákonem vymezeného okruhu malých vodních děl. Tato lokální akumulace ve vodních útvech přispěje k rozvoji nebo alespoň udržení biodiverzity, zejména vodní, mokřadní a pobřežní vegetace a fauny a zároveň pozitivně přispěje k termoregulaci krajiny a lokálnímu příznivějšímu mikroklimatu.

Takto vymezené terénní úpravy a malá vodní díla by se tak měly stát jedním z nástrojů pro zajištění stability vodního režimu v ploše povodí, pro zpomalení povrchového odtoku vody a pro posílení možnosti infiltrace vody.

Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Ke zvýšení odolnosti krajiny k důsledkům sucha je třeba zajistit vyšší akumulaci vody v území a k tomu jsou navrhována opatření vyplývající z citované Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky, kterou schválila vláda svým usnesením č. 528 ze dne 24. července 2017.

Navrhovaná novela stavebního zákona umisťování nově vymezených terénních úprav a malých vodních děl zařazuje do jednoduššího režimu územního souhlasu, namísto územního rozhodnutí. Tím se výrazně přispěje k posílení výskytu vody v krajině, což podpoří lokality s příznivým mikroklimatem a v podstatě umožní zachování biodiverzity a výskyt historického osídlení české krajiny faunou a florou.

Tam, kde to prostorové poměry dovolí, je vhodné terénní úpravy sloužící k zachycení srážkových vod a k zamezení jejich rychlého povrchového odtoku kombinovat se zřízením terénních průlehů, kterými se do nich plošný odtok nasměruje. Při tom takové terénní úpravy svým provedením nebudou mít charakter typických vodních děl (i když navržená terénní úprava samozřejmě bude podléhat standardnímu posouzení vodoprávního úřadu, zda nenaplní atributy vodního díla, tedy zda neobsahuje napouštěcí a vypouštěcí objekty, bezpečnostní přeliv, aj.), jak vyplývá z rozsahu těchto navrhovaných terénních úprav.

Odlišná je cesta sledující stejný cíl při zakládání vodních děl omezené velikosti. Co do plochy se navrhovaná skupina vodních děl shoduje s nově definovanými terénními úpravami sloužícími k zachycení srážkových vod. I jejich maximální přípustná plocha je stanovena na 2 hektary. Výška hráze pak bude maximálně 1,5 metru. Bude se však jednat o vodní díla, tj. na rozdíl od navrhované skupiny terénních úprav na nich bude docházet k nakládání s vodami se všemi z toho plynoucími důsledky, včetně nutnosti ohlášení těchto vodních děl a nutnosti získat pro ně kolaudační souhlas nebo rozhodnutí. Tyto požadavky vychází z principu předběžné ochrany, kdy je nezbytné zajistit možnost kontroly provedené stavby vodního díla ze strany vodoprávního úřadu z hlediska její bezpečnosti.

Navrhované terénní úpravy sloužící k zadržování vody v krajině a vymezená malá vodní díla budou vytvářet prohlubně naplněné vodou, které budou jedním z opatření pro zachování biologické rozmanitosti krajiny a posílí následně vznik mokřadů sukcesí břehové vegetace. Je zde reálný předpoklad navázání významného množství vzácných a ohrožených druhů organismů a plnění řady ekosystémových služeb, zejména pak ke zpomalení odtoku vody z území. S tím úzce souvisí zachycení a transformace živin z transportovaného znečištění z plošných zdrojů. Stejně jako mokřady podpoří proces fixace uhlíku v sedimentech a posílí proces krátkého koloběhu vody. Pozitivním ovlivněním mikropodmínek v okolí přispějí ke snížení teploty povrchu půdy. To vše představuje významné ekologické stabilizační prvky v krajině, a proto není pro realizaci uvedených terénních úprav vyžadováno závazné stanovisko orgánu ochrany přírody, neboť se jedná o aktivity k podpoře na vodu vázaných ekosystémů. Výjimka z tohoto pravidla se navrhuje pouze u záměrů umístěovaných ve zvláště chráněných územích podle části třetí nebo čtvrté zákona o ochraně přírody a krajiny (tzn. ve zvláště chráněných územích nebo územích chráněných v systému soustavy NATURA 2000).

Zároveň se zavádí výjimka z omezení zakotveného v § 96 odst. 1 ve větě první stavebního zákona, protože terénní úpravy a vymezená malá vodní díla budou typicky realizována mimo zastavěné území nebo mimo zastavitelnou plochu, tj. ve volné krajině. Omezení přípustnosti existence uvedených staveb a terénních úprav pouze na zastavěné území nebo zastavitelnou plochu by prakticky znemožnilo jejich realizaci a nevedlo by k naplnění účelu navrhovaného zákona.

Při realizaci opatření se předpokládá iniciativa zejména zemědělců, nevládních organizací ochrany přírody a obcí vedoucí ke zkvalitnění přírodních biotopů a venkovské krajiny.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Navrhovaná úprava režimu terénních úprav sloužících k zadržování vody v krajině ani nová úprava schvalování vymezené skupiny malých vodních děl nejde nad rámec Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod.

Návrh je slučitelný s ústavním pořádkem České republiky.

Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie, obecnými právními zásadami práva Evropské unie, s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie

Návrh zákona se přímo netýká implementace a působnosti předpisů Evropské unie a není v rozporu s právem Evropské unie. Návrh naopak v souladu s příslušnými unijními politikami přispěje ke zkvalitnění stavu krajiny a podpoří rozvoj přírodních ekosystémů a uplatnění ekosystémových služeb, a to i při pokračujícím vývoji klimatu.

Předkládaný návrh zákona není v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie (např. zásada právní jistoty, proporcionality a zákazu diskriminace).

Zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná úprava se nedotýká mezinárodních smluv ani obecně uznávaných zásad mezinárodního práva.

Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, podnikatelské prostředí České republiky, dále

sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Návrh zákona nepřináší nové povinnosti spojené s obligatorní finanční zátěží pro státní rozpočet, rozpočty samosprávných územních celků nebo daňové poplatníky.

Zmírnění podmínek pro realizaci terénních úprav sloužících k zadržování vody v krajině a pro realizaci vymezené skupiny malých vodních děl je zásadní z pohledu udržitelného zemědělství, kdy bude akcentována závlahová funkce terénních úprav sloužících k zadržování vody v krajině.

Z pohledu dopadů na obyvatelstvo bude mít retence vody blahodárny vliv na lokální mikroklima jako vodní plocha ochlazující zemský povrch, zvyšující vlhkost vzduchu a rovněž jako cenný krajinný prvek, zvyšující estetickou hodnotu krajiny. V neposlední řadě nelze opomenout bezpečnostní funkci navrhovaných terénních úprav a malých vodních děl při zadržování přívalových dešťů nebo prudkého jarního tání. V úvahu přichází rovněž využití zásoby jako požární vody.

Z environmentálního pohledu budou mít navržené terénní úpravy a malá vodní díla důležitou funkci při zadržení zásoby vody v krajině, dočišťování povrchových vod a rozvoji vodního ekosystému stojatých vod.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Návrh zákona neobsahuje žádné ustanovení, které by bylo v rozporu se zákazem diskriminace. Návrh zákona se netýká problematiky rovnosti mužů a žen.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava je v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Návrh zákona nezvyšuje množství zpracovávaných osobních údajů ani nemění způsob nakládání s nimi.

Zhodnocení korupčních rizik

Ustanovení návrhu zákona týkající se terénních úprav sloužících k zadržování vody v krajině a malých vodních děl jsou jednoznačně vymezena měřitelnými kritérii na neurčitý počet situací, kdy budou splněny zákonem předem stanovené podmínky.

Odpovědnost za řádnou kontrolu plnění podmínek bude svěřena stavebním úřadům resp. vodoprávním úřadům v případě malých vodních děl.

Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona nemá vztah k bezpečnosti nebo obraně státu.

2. Zvláštní část

K Čl. I

K bodu 1 [k § 96 odst. 2 písm. h) a i)]

V nově navrhované úpravě se do výčtu případů, pro které postačuje územní souhlas, přidává budování terénních úprav sloužících k zadržování vody v krajině a vymezené skupiny malých vodních děl.

Pouhá terénní úprava bez existence prvků k manipulaci s vodou (napouštěcí, vypouštěcí zařízení atd.), není nakládáním s vodami a nespĺňuje znaky vodního díla (§ 55 vodního zákona). Zároveň je zakotvena její maximální povolená velikost s přípustnou hloubkou 1,5 metru (včetně) a maximální přípustnou plochou 2 hektarů.

Podmínka přípustnosti terénních úprav sloužících k zadržování vody v krajině pouze na pozemcích, které nehraničí s veřejnými pozemními komunikacemi nebo veřejným prostranstvím souvisí s principem předběžné ochrany, kdy jsou uvedené úpravy vyloučené z preventivních důvodů eliminace možného rizika z blízkosti veřejných pozemních komunikací a veřejných prostranství (náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru).

Zároveň se vylučuje použití první věty prvního odstavce, tj. možnosti vydat územní souhlas pouze v případě, pokud je záměr v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše, poměry v území se podstatně nemění a záměr nevyžaduje nové nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Uvedené terénní úpravy budou typicky budovány právě mimo zastavěné území nebo zastavitelnou plochu ve volné krajině. Bez uvedené úpravy by bylo realizování těchto terénních úprav prakticky znemožněno a nebyl by tak naplněn smysl zákona.

Obdobná je situace v případě v písmeni i) vymezené skupiny malých vodních děl. Tato vodní díla budou mít plochu menší nebo rovnu 20 000 m² a výšku hráze menší nebo rovnu 1,5 m, budou sloužit ke vzdouvání a akumulaci vod a buď nebudou podléhat technickobezpečnostnímu dohledu, nebo budou splňovat kritéria pro zařazení do IV. kategorie technickobezpečnostního dohledu.

Stejně jako v případě terénních úprav sloužících k zadržování vody v krajině podle písmene h) se vylučuje podmínka podle § 96 odst. 1 věta první. Tyto malé vodní nádrže tak bude možné realizovat i mimo zastavěné území nebo zastavitelnou plochu, k čemuž bude prakticky docházet nejvíce. Bez uvedené úpravy by nedošlo k naplnění cíle, kterým je zjednodušení povolování těchto vodních děl. Pokud pro umístění předmětného vodního díla nově stačí územní souhlas a k jeho provedení stačí ohlášení (podle navrhovaného § 15a odst. 3 vodního zákona), pak bude možno podle ustanovení § 96a stavebního zákona vydat společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného záměru.

K bodu 2 [k § 96 odst. 3 písm. b)]

V případě, že se terénní úprava nebo malé vodní dílo vymezené v předchozím novelizačním bodě bude umísťovat mimo zvláště chráněná území podle zákona o ochraně přírody a krajiny, nebude se vyžadovat závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Navržená úprava vychází z předpokladu, že terénní úprava sloužící k zadržování vody v krajině resp. výše vymezená skupina malých vodních děl bude představovat významný ekologicko-stabilizační prvek v běžné kulturní krajině. Zároveň se jedná rovněž o aktivitu k podpoře na vodu vázaných ekosystémů. Z tohoto důvodu je možné tento administrativní krok jako nadbytečný ušetřit a napomoci tak snazší realizaci uvedených záměrů.

K bodu 3 [k § 103 odst. 1 písm. b)]

Terénní úpravy sloužící k zadržování vody v krajině nebudou s ohledem na svůj charakter vyžadovat ani stavební povolení ani ohlášení. Cílem je usnadnění jejich zakládání a realizace. Na zřeteli je nutné mít jejich omezený rozsah co do prostoru i hloubky.

K bodu 4 [k § 119 odst. 1 písm. e)]

Návrh stanovuje, že vodní dílo definované v § 96 odst. 2 písm. i) lze užívat jen na základě kolaudačního souhlasu nebo kolaudačního rozhodnutí. Akcentován je princip předběžné ochrany. Jedině kontrolou provedené stavby ze strany vodoprávního úřadu z hlediska její bezpečnosti lze předejít následkům špatného provedení ohlášené stavby vodního díla.

K bodu 5 [k § 158 odst. 2 písm. j)]

Stanovuje se, že dokumentace vodního díla, které splňuje parametry podle § 15a odst. 3 vodního zákona, je projektovou dokumentací. Tuto projektovou dokumentaci pak podle odstavce 1 může zpracovat pouze fyzická osoba, která získala oprávnění k výkonu vybraných činností podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, v platném znění).

K Čl. II

Přechodná ustanovení řeší situace, kdy dosud pravomocně neukončená správní řízení se i po nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle dosavadní právní úpravy. Obdobnou přechodnou úpravu návrh zákona zakotvuje pro postupy, které nejsou správním řízením.

K Čl. III

K bodu 1 (k § 15a odst. 3 až 5)

Nově navrhovaná úprava v odstavci 3 stanoví, že pro stavbu vodního díla, které je do plochy menší nebo rovno 20 000 m² s výškou hráze maximálně 1,5 m, které slouží ke vzdouvání a akumulaci vod a které nepodléhá technickobezpečnostnímu dohledu, nebo splňuje kritéria pro zařazení do IV. kategorie technickobezpečnostního dohledu, postačí ohlášení vodoprávnímu úřadu a nebude tak potřeba žádat o stavební povolení podle § 15 vodního zákona. Předmětným vodním dílem se rozumí nejen hráz, zátopa, bezpečnostní přeliv, ale i související objekty jako je náhon, apod.

V odstavci 4 se stanovuje, jaké podklady se připojí k ohlášení tohoto vodního díla splňujícího parametry § 15a odst. 3 vodního zákona.

Ohlášení vodního díla podle § 15a odst. 3 obsahuje náležitosti podle stavebního zákona, konkrétně podle § 105 a násl. stavebního zákona. K ohlášení tohoto vodního díla (vyjma záměrů ve zvláště chráněných územích nebo územích chráněných v systému soustavy NATURA 2000) se nepřipojuje závazné stanovisko orgánu ochrany přírody z toho důvodu, že vytvoření uvedené vodní nádrže představuje významný ekologicko-stabilizační prvek v krajině a zároveň se jedná o aktivitu k podpoře na vodu vázaných ekosystémů.

Ohlášení vodního díla podle § 15a odst. 3 obsahuje rovněž projektovou dokumentaci zpracovanou fyzickou osobou oprávněnou k této činnosti, konkrétně pro stavby vodního hospodářství. Projektová dokumentace kromě náležitostí uvedených v tomto ustanovení zahrnuje i návrh zařazení tohoto vodního díla do kategorie technickobezpečnostního dohledu („TBD“). Vzhledem k tomu, že účelem právní úpravy výstavby „malých“ vodních nádrží je urychlení procesu jejich výstavby, není možné zařazovat vodní dílo podle § 15a odst. 3 do kategorie TBD a stanovovat rozsah, případně podmínky výkonu TBD v rámci povolení stavby, jak tomu je u ostatních vodních děl. Je nutné zařazení do TBD, rozsah a podmínky provádění TBD navrhnout již v projektové dokumentaci. Souhlas vodoprávního úřadu s ohlášením už jen

potvrzuje soulad navržených parametrů s vodním zákonem. Dále projektová dokumentace obsahuje údaje o hladinách vody sloužící ke stanovení zásad provozu vodního díla, zejména manipulace s povrchovými vodami na vodním díle.

Součástí ohlášení vodního díla podle § 15a odst. 3 je také posudek pro zařazení tohoto vodního díla do kategorie technickobezpečnostního dohledu s návrhem podmínek provádění tohoto technickobezpečnostního dohledu, který zpracovává osoba podle § 61 odst. 9 vodního zákona. Jde o odborně způsobilou osobu pověřenou Ministerstvem zemědělství.

Dále ohlášení vodního díla podle § 15a odst. 3 obsahuje stanovisko správce povodí z hlediska zájmů daných příslušnými plány v oblasti vod a z hlediska dalších zájmů sledovaných zákonem, zejména ve věcech ochrany vodních poměrů, ochrany vod, hospodárného využívání vodních zdrojů, minimálních zůstatkových průtoků vodních toků, minimálních hladin podzemních vod a při přechodném nedostatku vody.

K ohlášení vodního díla podle § 15a odst. 3 je připojeno rovněž vyjádření příslušného správce vodního toku, pokud tímto vodním dílem nebo nakládáním s vodami dochází k dotčení vodního toku. Toto vyjádření slouží mimo jiné k vyvážení zájmů nakládajících s vodami na vodním toku.

Podle písmene f) pak ohlášení vodního díla podle § 15a odst. 3 obsahuje také stanovisko obce, v jejímž územním obvodu může dojít k ovlivnění vodních poměrů. Uvedená obec je v případě vodních děl vyžadujících stavební povolení účastníkem řízení a může tak hájit zájmy svého území, v případě ohlášení stavby vodního díla podle § 15a odst. 3 je nutné zpracovat také její stanovisko.

Pokud dojde k dotčení vodního toku, což se předpokládá ve většině případů, obsahuje projektová dokumentace podle nově navrhovaného odstavce 5 rovněž návrh minimálního zůstatkového průtoku a místo a způsob jeho měření. Minimální zůstatkový průtok v případě staveb vodních děl vyžadujících stavební povolení stanovuje vodoprávní úřad v povolení k nakládání s vodami. V případě ohlášení se ale podle návrhu povolení k nakládání s vodami nevydává, a tak je nutné minimální zůstatkový průtok navrhnout v podkladech pro ohlášení. Souhlasem s ohlášením vodoprávní úřad potvrdí, že návrh minimálního zůstatkového průtoku je v souladu s vodními poměry v území a právními předpisy.

Pro návrh minimálního zůstatkového průtoku a jeho posouzení musí projektová dokumentace obsahovat údaje o průtocích vody ve vodním toku (M-denní průtoky a dlouhodobý průměrný průtok Qa).

K bodu 2 (k § 15a odst. 7)

Upřesnění odkazu jednoznačně vymezuje souhlas vodoprávního úřadu s provedením ohlášených vodních děl určených pro čištění odpadních vod vymezených v § 15a odst. 1. Úprava reaguje na nově vkládaný odstavec 3. Zrušení druhé a třetí věty pak souvisí s doplněním odstavce 9.

K bodu 3 (k § 15a odst. 8 a 9)

Ustanovení stanovuje, že souhlasem s ohlášením se má nakládání s vodami potřebné pro správnou funkci vodního díla za povolené. Zároveň se v souladu s § 9 odst. 7 vodního zákona stanovuje, že souhlasem vodoprávního úřadu s ohlášením platí povolení k nakládání s vodami uvedené v předchozí větě na dobu užívání vodního díla.

V § 106 odst. 2 stavebního zákona je stanoveno, komu se doručuje souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru. Vzhledem k tomu, že souhlasem s ohlášením vodního díla uvedeného v § 15a odst. 1 nebo 3 vodního zákona, se má za povolené i nakládání s vodami, vodoprávní úřad doručí podle odstavce 9 souhlas s ohlášením také správci povodí a v případě, je-li dotčen vodní tok, i správci vodního toku.

K bodu 4 (k § 36 odst. 4)

Stanoví se povinnost uvést návrh minimálního zůstatkového průtoku přímo v projektové dokumentaci, která je podle nově navrženého § 15a odst. 5 součástí ohlášení malého vodního díla. Zákon současně stanovuje, že souhlasem vodoprávního úřadu s ohlášením se má návrh minimálního zůstatkového průtoku za stanovený. V případě vodních děl, která vyžadují stavební povolení, se stanoví minimální zůstatkový průtok v povolení k nakládání s vodami. To se ale u navrhovaného ohlášení vodního díla podle § 15a odst. 3 nevydává.

K bodu 5 (k § 59 odst. 4)

Z důvodu zajištění účelného a hospodárného využití vody a snižování nepříznivých účinků povodní a sucha navrhovaná úprava stanoví povinnost vlastníka vodního díla ohlašovaného podle § 15a odst. 3 zpracovat manipulační řád. Vlastník vodního díla, které nespadá pod navrhovanou úpravu ohlášení, má tuto povinnost v případě, je-li mu stanovena vodoprávním úřadem v podmínkách stavebního povolení nebo rozhodnutím podle § 59 odst. 3 vodního zákona, což se zpravidla děje.

Zároveň navrhovaná úprava stanoví povinnost předložit zpracovaný manipulační řád vodoprávnímu úřadu ke schválení nejpozději s žádostí o kolaudační souhlas podle stavebního zákona. Vodoprávní úřad tak bude mít možnost ověřit navrhovanou manipulaci na vodním díle spolu s kontrolou provedení stavby tohoto vodního díla.

K bodu 6 (k § 61 odst. 6)

Ustanovení stanovuje, že pokud ohlašované vodní dílo podle § 15a odst. 3 podléhá technickobezpečnostnímu dohledu, tak souhlasem s ohlášením se má za zařazené do jeho IV. kategorie. Také rozsah, případně podmínky technickobezpečnostního dohledu, se mají souhlasem vodoprávního úřadu s ohlášením za stanovené. V případě stavebního povolení rozhoduje o zařazení vodního díla do kategorie TBD a o podmínkách a rozsahu TBD vodoprávní úřad zpravidla v rámci povolení stavby. V případě ohlášení vodního díla podle § 15a odst. 3 se vydává pouze souhlas s ohlášením.

K bodům 7 a 8 (k § 75 odst. 2 a § 126 odst. 8)

Legislativně technické úpravy vyplývající z přečíslování odstavců.

K Čl. IV

Stejně jako v případě stavebního zákona i zde řeší přechodná ustanovení situace, kdy dosud pravomocně neukončená správní řízení se i po nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle dosavadní právní úpravy. Obdobnou přechodnou úpravu návrh zákona zakotvuje pro postupy, které nejsou správním řízením.

K Čl. V

Účinnost novely se stanovuje k prvnímu dni třetího kalendářního měsíce následujícího po jejím vyhlášení.

V Praze dne 31. 10. 2018

Jan Birke, v.r.
Pavel Kováčik, v.r.
Karel Tureček, v.r.
Zdeněk Podal, v.r.